

Slobodan Šijan povodom ponovnog prikazivanja „Ko to tamo peva“ u Kanu

Na prvoj projekciji u Srbiji niko se nije смеjao

strana 17

Mitropolija u Zagrebu htela da učutka svedoke koji su ukazivali na finansijske malverzacije

SPC štiti sveštenika osuđenog za proneveru

strana 9

RAZGOVOR: Zoran Stojiljković, predsednik UGS „Nezavisnost“

Nije preterano govoriti o milion ljudi bez prihoda

strana 13

9. jun 1997 - 9. jun 2020.

Danas

www.danas.rs

SUBOTA / NEDELJA, 18 - 19. jul 2020. broj 8328-8329, godina XXIV, cena 60 din, 40 den, 1,5 KM, 1 EUR (SLO), 0,8 EUR (CG), 9 kuna, 1,2 EUR (GR)

Poslednja Basara

Foto: FoNet / Aleksandar Levajković

Sanda Rašković Ivić, potpredsednica NS, o protestima, virusu i odnosima u opoziciji

Nismo besni zbog korone, već zbog laganja

■ Broj obolelih raste u mestima gde nije ni bilo protesta

strana 5

Predstavnici EP treći put za tri meseca uputili apel evropskim institucijama da osude kršenje osnovnih ljudskih prava u Srbiji

Srpska vlast zarobila je i državu i medije

Nakon nedavnih protesta građana problem i postupanje policije

Foto: FoNet AP

■ Predstavnici tri grupe u Evropskom parlamentu, koje imaju 311 poslanika, podržali zahtev opozicije u Srbiji o uspostavljanju ekspertske grupe EU za kreiranje izveštaja

■ Fajon, Grošelj i Fon Kramon istakli da su se zajednički naponi EP i Evropske

komisije pokazali kao efikasni za rešavanje političkih kriza u zemljama regiona

■ Jasno su aludirali na Severnu Makedoniju i nagovestili da se slični rezultati mogu ostvariti i u Srbiji

strana 4

II

Fahrudin Kladničanin

U svakoj novopazarskoj kući događaju se protesti

VI

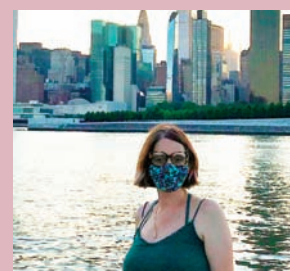
Dragan Bisenić

Novi poredak Emanuela Makrona

IV

Dnevničke beleške Marije Šajkaš

Dobar dan, danas je... petak!

strane I-XVI

**Marija
Šajkaš**

Dobar dan, danas je... petak!

Nama u Njujorku nikada nije bilo ograničeno kretanje // Naprotiv, i guverner i gradonačelnik su nas redovno podsećali na to da je važno da izlazimo, šetamo, džogiramo i vežbamo // Da bi se obezbedilo kretanje sa dovoljno distance, grad je za saobraćaj zatvorio veći broj ulica

Petak, 10. jul

Sreda? Po navici dižem prste i brojim. Četvrtak... ne, petak.

A u stvari, mentalno, danas je ipak sreda. Od kada je počeo karantin (OKJPK) a mi, Njujorčani, većinom prestali da izlazimo iz kuća, prestali da koristimo metro, prestali da idemo na posao i posle posla na piće, od kako su se zatvorile radnje i škole, a sa igrališta skinuti koševi, a iz parkova izvađene klupe, od kad su zabranjeni bioskopi, muzeji i žurke, više ne postoji jasna granica između radnih dana i vikenda, i sve je nekako... osrednje. Dakle, sreda.

Daleko od toga da sam jedina koja je primećila ovaj fenomen.

Guverner Njujorka Endrju Kuomo, koji se svakog dana obraćao javnosti iznoseći svežu statistiku, vrlo brzo je ustanovio kako ljude treba podsećati i na to koji je dan u nedelji.

„Dobar dan, danas je... petak“, uobičajeni je početak pres-konferencije.

Bez obzira na fazu karantina, a u Njujorku se one broje od 1 do 4, nama nikad nije bilo ograničeno kretanje. Naprotiv, i guverner i gradonačelnik su nas redovno podsećali na to da je važno da izlazimo, šetamo, džogiramo i vežbamo. Da bi se obezbedilo kretanje sa dovoljno distance, grad je za saobraćaj zatvorio veći broj ulica.

Danas, u petak, plan je da porodično izađemo do obližnjeg parka. Pored ulaznih vrata su uredno poređani dezinfektanti za ruke, alkohol u spreju i maske. Svako će staviti svoju masku još u stanu i nećemo ih skinuti sve dok se ne vratimo kući.

Subota, 11. jul

Znam da je subota po tome što mi je stiglo vikend izdanje *Njujork tajmsa*. Njujorški mediji su se neverovatnom brzinom prilagodili izveštavanju u uslovima korona virusa. *Tajms* je, na primer, vikendom imao veoma popularni separat naslovljen *Putovanja*. Nakon nekoliko brojeva u ka-

rantinu promenili su mu i naziv i sadržaj, pa sad čitamo dodatak *Kod kuće*. Umesto egzotičnih lokacija, tu su ukrštene reči i mozgalice, a tekstove o destinacijama koje odgovaraju malima u zamenili oni o tome kako razgovarati sa decom koja ne shvataju zašto ne smeju da vidljaju drugare.

Njujork tajmsu i *Vašington postu* se sa početkom pandemije drastično povećao broj pretplatnika, dok su lokalne novine u slobodnom padu. Promenu predstavlja i to da nam se televizijski i radijski novinari i njihovi gosti sada javljaju iz sopstvenih stanova, što je dovelo do zabave na društvenim mrežama u kojoj slabo zainteresovani gledaoci komentarišu naslove biblioteka vidljivih u pozadinama uvažениh sagovornika.

Šta je skoro pa obavezna, stalna tema većine medija uključujući voljeni *Njujork tajms*? Tutorijal o tome kako ispravno oprati ruke - čim se uđe u kuću pravac kupatilo, pustiš toplu vodu, obavezno sapun, pa trljaj i gornje i donje delove šake, između prstiju i nokte, i tako sve dok dva puta lagano ne otpevaš pesmu *Happy Birthday*.

Već nekoliko sreda smo u fazi karantina broj 2. Što će reći da u većinu radnji sada može da se uđe, ali ne više od nekoliko ljudi, podrazumeva se sa maskama, podrazumeva se i da su redovi u kojima se čeka ispred radnje, a šuška se i da će uskoro faza broj 3, ili je to ipak dodatak faze 2... tek očekuje nas i otvaranje frizerskih i salona lepote. Za mnoge Njujorčanke upravo to znači *povratak u normalu*.

Nedelja, 12. jul

Divan, divan dan, i sasvim suprotan od srede!

Danas su kafići u mom kraju obazrivo izbacili po nekoliko stolova sa stolicama na obližnje ulice i trotoare, pa sam se umesto u redu na pijaci, sa komšinicom Tanjom videla na kafi! *Pink Caffee* je izbacio tačno dva stola, propisno ih odvojio, unutra ne može da se uđe, ali se narudžbine primaju kroz providnu plastiku. Vikendom na kafi sa dragom drugaricom. E, to ja zovem *povratak u normalu*.

OKJPK, nisam se videla ni sa jednom prijateljicom, kolegom ili kolegicom, izuzev ono troje do kojih mogu da dođem peške. Viđamo se na grupnim pozivima na *Zoomu* ili pričamo preko *Face Timeu*, sa mnogima sam u kontaktu mejlom i telefonom, ali je sreća koju osećam zbog direktnog kontakta neopisiva.

Tanja, medicinska administratorka, priča mi o svom poslu - u bolnicama je sve manji broj ljudi bolesnih od korone, a sve više onih sa uobičajenim dijagnozama. Ja njoj pričam o svom poslu. Trenutno me preokupiraju pitanja nejednake zastupljenosti žena na rukovodećim mestima u novinskim redakcijama, a brinem i zbog bezbednosti novinara/ki u Srbiji.

Tokom godina života u Njujorku postala sam članica većeg broja foruma i grupa koje okupljaju našu dijasporu. U jednoj se već danima ljudi svađaju povodom političke situacije u Srbiji. Ne mogu a da ne primetim. Vekovno-ognjište-Kosovo-nedamo-!-!!! uglavnom zagovaraju oni koji biraju da nam se obraćaju na engleskom. Ljudi čija su imena i prezimena već generacijama amerikanizovana. Takoreći i na prvi pogled, neki sasvim neprepoznatljivi Aleks i Džonovi.

Ponedeljak, 13. jul

U Njujorku radim kao medijska i komunikacijska konsultantkinja. Između ostalog, za internacionalni festival iz Kvinsa, razvijam komunikacije i program slobode govora. Radni dan mi je počeo na *Zoomu*. Dramski umetnici su rođeni za ovu platformu. Danas smo prvih 10 minuta posvetili ekspresiji (pokret, zvuk, reč) onoga što nam nedostaje zbog karantina, aktivnost čiji je cilj održavanje koherencije tima i razbijanje monotnije.

Moje drage kolege su tako pantomimom dočaravali muziciranje džez benda, ispijanje pića za barom, oponašali su zvuke ljubljenja i monotono obraćanje konduktera u podzemnoj železnici, a ja sam smišljala kako da dočaram se-

danje u taksi (OKJPK gotovo nezamislivo), odlazak na JFK (po slikama iz medija vidim da zvrji prazan) i sedanje u avion koji be me doveo do mame i tate.

Za razliku od proteklih godina, ovo leto ipak nećemo provesti bar delimično u Srbiji. Po onome što čujem od porodice i prijatelja, situacija zbog korone se drastično pogoršala.

Tokom perioda u kome je korona besnela Njujorkom, zahvaljujući redovnim obraćanjima guvernera imali smo dnevni uvid u kompjuterske modele koji su ne samo pokazivali gde smo, nego su i predviđali gde ćemo biti za nedelju dana i kasnije. Pa smo tako imali direktni grafički uvid u budućnost koja je zavisila od naših postupaka. I to nam je davalo nadu.

U Srbiji, čini mi se, trenutno nema ni kompetentnih stručnjaka, ni modela, ni nade.

Utorak, 14. jul

Ustala sam u 6 sati ujutro rešena da dobijem nekoga u call centru *Air Srbije* u Beogradu i zamenim karte za Beograd. *Taflak* što bi rekli Ameri. Srpski broj je nemoguće dobiti iz Amerike, a brojevi u Americi su ili zauzeti ili niko ne diže slušalicu. Na ljubazni imejl, koji je agent preko kog sam kupila karte uputio centrali, dobili samo jednu reč odgovora. *Declined*. U prevodu - odbija se.

Ne znam da li me je više porazilo to što srpski nacionalni prevoznik nije našao za shodno da mi napiše dve kurtoazne rečenice, ili to što su me tako bezlično odjavili. Pomišljam da mi možda bilo drugačije da se zovem i prezivam kao neki obični Aleks ili Džon.

Ovako su jednom rečju, ili, tačnije, odsustvom dve pristojne rečenice, (*naša cenjena putnice* bi bilo dovoljno) uspeali da u meni iznova probude čitav niz akumuliranih frustracija koje neminovno vode generalno uopštenom zaključku - tako mi i treba kad nešto pokušavam sa srpskom kompanijom.

Sreda, 15. jul

Preko vikenda smo saznali da u nedelju, prvi put OKJPK u Njujorku nije zabeležen ni jedan smrtni slučaj od korona virusa!

Broj zaraženih raste u raznim delovima Amerike, pa je izgleda nemoguće pronaći avionsku kartu na relaciji Florida - Njujork. Ranijih godina situacija je bila obrnuta. Svi smo jurili na plaže Floride. Sada Teksašani i Floridani dolaze kod nas, u nadi da će izbeći zarazu.

Četvrtak, 16. jul

Šest sati smo iza Beograda, i da bih ispoštovala robove ovo pišem rano ujutro.

Njujork je decenijama bio poznat kao grad koji nikad ne spava. OKJPK zvukove života na ulici i brujanje automobila su zamenila zavijanja sirena ambulantnih kola.

Od kad smo ušli u fazu 2 čuju se zrikavci, a u zoru ptičice.

Spremila sam masku, dezinfekciono sredstvo za ruke i alkohol. Sprema sam za park.

**Autorka je novinarka i vlasnica
agencije 4BetterMedia**

Medicinska administratorka Tanja i autorka dnevnika

Negde u Njujorku... bilo koji dan